

Тема 6. БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ І СКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

(2 год.)

ПЛАН

1. Зборівський та Білоцерківський договори.
2. Організація козацько-гетьманської держави:
  - а) державна влада, органи й апарат управління;
  - б) адміністративний поділ, кордони;
  - в) фінанси, військо;
  - г) становий поділ;
  - д) дипломатичні стосунки;
  - е) судівництво, характеристика права.

Термінологічний словник

Гетьман, полки, сотні, становий державний устрій, козацький стан, козацька старшина, сільські громади, магістрати в містах, церковне управління, “козацька лінія”, герб, прапор Запорозького війська, волость (город), городові, низові, січові козаки, городова старшина, генеральна (загальна) рада, чорна рада (сенат), міські урядники, війти, райці, лавники, магістрат, гетьманська монархія, старшинська олігархія, Скарб війська Запорозького, універсали, міська ратуша, станові суди, козацькі, магістратські і ратушні суди, рангові землі, податки: подимний, стація, показанщина, золоті, талари, червоні золоті, рублі, єфимки, леви (левки), чехи, займанщина, статті (артикули, пункти).

Література

1. Апанович О. Українсько-російський договір 1654 р.: Міфи і реальність. – К., 1994.
2. Апанович О. Розповіді про запорозьких козаків. – К., 1991.
3. Вивід прав України. – Львів, 1991.
4. Документи Богдана Хмельницького (1648-1657). – К., 1961.
5. Замлинский В.А. Богдан Хмельницкий. – М., 1989.
6. Крип'якевич І.П. Богдан Хмельницький. – Львів, 1990.
7. Літопис гадяцького полковника Григорія Граб'янки. – К., 1992.
8. Смолій В.А., Степанков В.С. Богдан Хмельницький. – К., 1993.
9. Яворницький Д.І. Історія запорозьких козаків: У 3 т. – К., 1990. – Т. 2.